

ROC

de Leijgraaf

KIEST

VOOR

JOU

Onderzoekenderwijs naar beter onderwijs

Roos Scharten (Expertisecentrum Nederlands)

Georgia Vasilaras (ROC de Leijgraaf)

Edith Vissers (KPC Groep)

12 november 2015

www.leijgraaf.nl

Ons uitgangspunt!

- Elke professional werkzaam in het onderwijs levert een bijdrage aan de kwaliteit van dat onderwijs.
- Elke professional in het onderwijs doet zijn/haar best.
- Dus: ook u!

Do the best you
can until you
know better.
Then when you
know better, do
better.

- Maya Angelou

De vraag

Welk knelpunt/ probleem signaleer ik in de praktijk, dat door mijn handelen zou kunnen worden opgelost?

*If you do
what you've
always done,
you'll get
where you've
always got.*

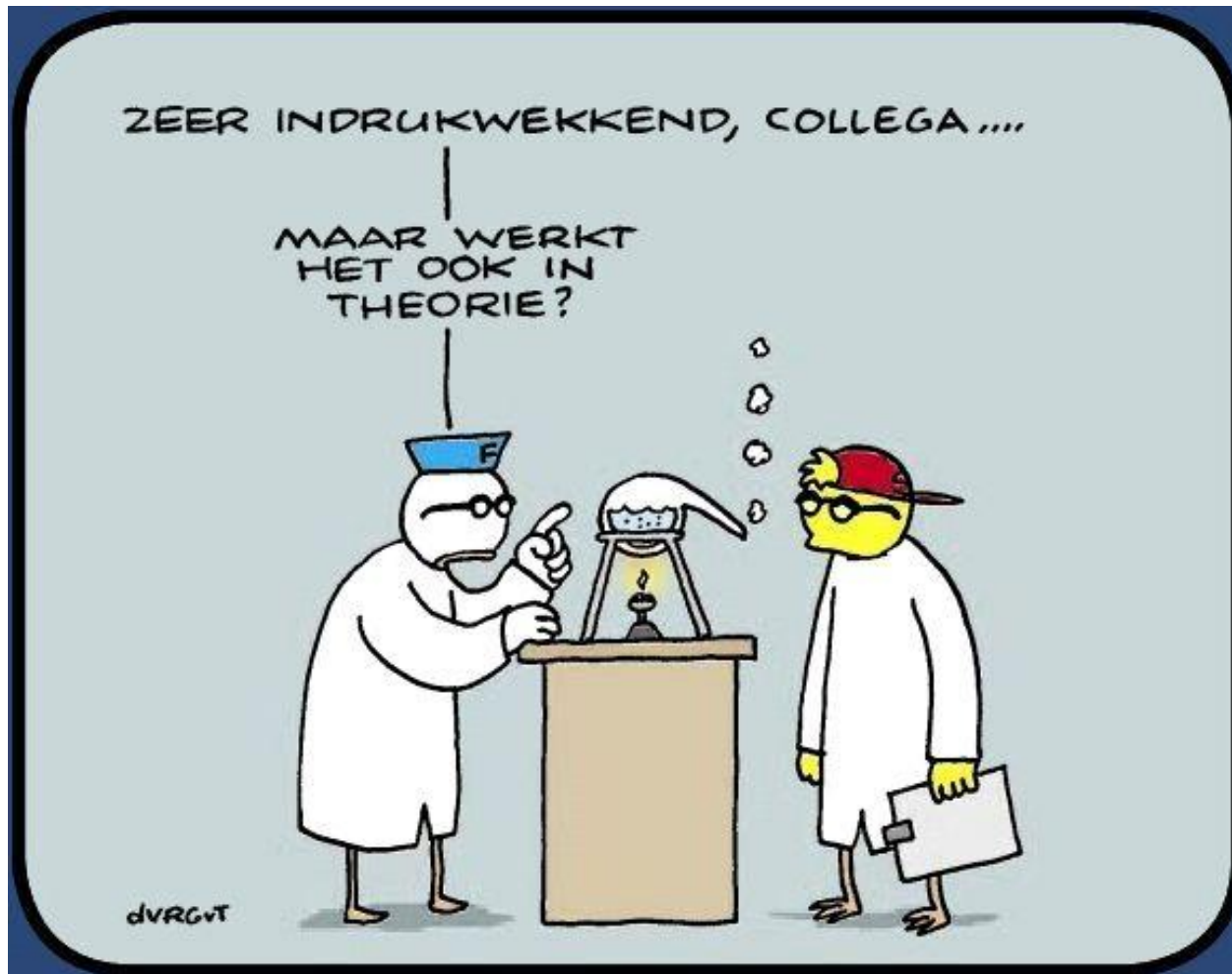
Wat is 'onderzoekenderwijs'?

- Reflectie op probleem/vraagstuk en eigen handelen daarin
- Jezelf de vraag stellen: hoe kan het anders?
- Te verwachten effecten bepalen
- Wijze van onderzoeken verkennen
- Uitwerking van het 'andere handelen'
- Voormeting op basis van te verwachten effecten

Wat is 'onderzoekenderwijs'?

- Toepassing van het 'andere handelen'
- Effectmeting (en in ons geval ook retentiemeting)
- Trekken van conclusies
- Indien effecten aangetoond: borgen en uitbreiden van nieuwe handelen

Onze onderzoeksvragen

- Hoe kunnen docenten aandacht voor strategisch lezen didactisch vormgeven, gegeven de beperkte lestijd die er beschikbaar is voor BBL-studenten?
- Welke bijdrage levert strategisch lezen aan studentresultaten op het gebied van begrijpend lezen, zowel op korte als op iets langere termijn?
In hoeverre levert strategisch lezen een bijdrage aan de 'self efficacy' die studenten ervaren?

Uitwerking van het andere handelen

LEZEN VOOR
BEROEP EN
STUDIE

LEERLINGMATERIAAL

Training

developing the skills, experience, and
employees need to perform
improve their performance
skills, and abilities, specific

STRATEGIEOVERZICHT

STAPPENPLAN STRATEGIE VOORKENNIS ACHTERHALEN EN VOORSPELLEN

1. Kijk naar de titel
2. Kijk naar de basenkopjes
3. Kijk naar de dikgedrukte woorden
4. Kijk naar de illustraties
5. Bedenk wat je al over het onderwerp weet
6. Bedenk waar de tekst over gaat

STAPPENPLAN STRATEGIE KRITISCH LEZEN: MENING GEVEN

1. Kijk naar de titel
 - Wat is mijn mening over dit onderwerp?
 - Welke argumenten heb ik daarvoor?
2. Kijk naar de bron
 - Kan ik de informatie vertrouwen?
3. Lees de tekst
4. Heeft de tekst jouw mening veranderd?
5. Heeft de tekst nieuwe betrouwbare argumenten opgeleverd?

STAPPENPLAN STRATEGIE WOORDBETEKENISSEN ACHTERHALEN

1. Lees een stukje terug of verder.
2. Kijk naar de illustraties.
3. Bekijk het woord; herken je delen van het woord?
4. Zoek het woord op in het woordenboek of vraag een ander om hulp.
5. Check: klopt de betekenis in de tekst?

STAPPENPLAN STRATEGIE WOORDWEBBEN

1. Plaats de titel van de tekst in het midden.
2. Maak vanuit het hoofdonderwerp voor ieder belangrijk onderwerp uit de tekst een tak. Schrijf het onderwerp bij de tak.
3. Zet bij elk onderwerp kort wat erover gezegd wordt in de tekst.

Karakteristiek voor de aanpak

- Uniforme structuur per les
- Lesdoelen expliciet bij begin en eind van de les
- Eigen ervaringen studenten systematisch geïntegreerd
- Evalueren taakaanpak door studenten
- Modellen
- Transfer/fase vrij lezen -> wat zou de rol van vakdocenten kunnen zijn?

De cursus in een notendop

- Niveau 2F (mbo-2 en mbo-3)
- 6 bijeenkomsten van 1 uur
- Gericht op een klein aantal generieke leesstrategieën
- Leerlingmateriaal: werkbladen ter ondersteuning van het leesproces
- Docentenmateriaal: training (3 bijeenkomsten), docentenhandleiding met achtergrondinformatie en beschrijvingen per les, selectie van geschikte teksten

Toepassing van het andere handelen

Te verwachten effecten/voormeting

- Leerlingresultaten op leestoets - TOA
- Self-efficacy van leerlingen- Vragenlijst
- Self-efficacy van docenten – Vragenlijst
- ‘Perceived self-efficacy is concerned with people’s beliefs in their capabilities to produce given attainments’ (Bandura, 1997)

Nameting

- Leerlingresultaten op leestoets - TOA
- Self-efficacy van leerlingen - Vragenlijst
- Self-efficacy van docenten – Vragenlijst

En ook:

- Retentiemeting
- Ervaringen van docenten en leerlingen
- Analyse van onderzoeksgegevens
- Trekken van conclusies

- Borging / uitbreiding nieuwe handelen

Bij-effect van 'onderzoekenderwijs'?

- Er ontstaat een onderzoekende houding
- Er wordt aangezet tot reflectie
- Kwetsbaarheid en onzekerheid mogen er zijn
- Leren wordt mogelijk
- ...

Filmpje

Ervaringen van leerlingen

- Over het modellen:
 - “Dat de docent alles doorneemt is duidelijk en makkelijk. Je gaat associëren en komt erachter dat je meer weet dan je dacht.”
 - “Het is fijn om af te kijken.”
- “Alle strategieën waren nieuw. Maar onbewust paste ik er toch al aantal toe.”
- “Vroeger deden we niets klassikaal, bij deze lessen wel en dat is fijn, want nu weet je of het goed gaat.”
- “Werd veel herhaald, soms fijn maar soms te veel.”
- “Wil grammatica, brief schrijven, spelling. Lezen heeft niks met ons vak te maken.”

Resultaten

- 3 sectoren: Techniek & Samenleving; Mens & Maatschappij; Economie & Bedrijf
- Totaal 226 studenten, 38% vrouwen en 62% mannen
- Gemiddelde leeftijden: T&S 18,7 jaar, M&M 28,2 jaar, E&B 19,5 jaar (54% van de studenten tussen 17 en 19 jaar oud)
- 98% in Nederland geboren, 96% beide ouders in Nederland geboren

	Voormeting	nameting
< 1F	14,9%	14,9%
1F	52,6%	50,9%
2F	31,4%	34,2%
3F	1%	0%

Resultaten Self Efficacy

- Lijst met uitspraken
- Oneens – enigszins oneens – neutraal – enigszins eens – mee eens

	Gemiddelde score voormeting (n=143)	Gemiddelde score nameting (n=107)
Vergelijking - Ik kan beter lezen dan mijn klasgenoten/collega's	2,74	3,51
Fysieke toestand - Ik lees zo min mogelijk	2,50	2,58
Prestatie - Ik kan de teksten voor mijn opleiding makkelijk lezen	3,29	3,51

Opbrengsten voor de Leijgraaf

- Herzien programma voor bol en bbl
- Uitbreiding didactisch repertoire
- Onderzoekende houding
- Wens: dit via e-learning aan te bieden

Stelling nemen 1

De waarde van het onderzoek is zeer beperkt. De resultaten tonen immers niet aan dat de interventie effectief is.

Meer weten?

Roos Scharten, Expertisecentrum Nederlands

T 024 36 15 624

E r.scharten@expertisecentrumnederlands.nl

Georgia Vasilaras, ROC de Leijgraaf

M 06 65340741

E georgia.vasilaras@leijgraaf.nl

Edith Vissers, KPC Groep

M 06 22012189

E E.Vissers@kpcgroep.nl

